

Lecția 4

Utilizarea violenței

Este utilizarea violenței acceptabilă în anumite cazuri?

Obiectiv de învățare	Să-și dezvolte gândirea critică despre acceptabilitatea utilizării violenței și despre conduita personală.
Sarcinile elevilor	Reflecție asupra utilizării violenței și asupra conduitei personale.
Resurse	Cartonașe sau bucăți de hârtie cu cazuri din fișa de lucru 4.4. pentru elevi pentru fiecare grup. (Profesorul are nevoie de anumite informații despre sistemul judiciar privind soluționarea conflictelor în țară.)
Metoda	Lucru în grup. Gândire critică.

Casetă de informații

Deși pacea în lume este considerat obiectivul suprem, nici legislația internațională privind drepturile omului nici legislația umanitară internațională nu exclude utilizarea violenței în termeni absoluți. Această lecție are scopul de a contribui la gândirea critică a elevilor despre legalitatea utilizării violenței în cazurile specifice. Elevii sunt solicitați să reflecteze asupra conduitei lor referitoare la violența utilizată de ei sau de alții în mediul lor.

Lecția

Clasa este împărțită în grupuri de lucru de patru sau cinci elevi. Un elev sau profesorul prezintă cazul 1 din fișa de lucru 4.4. pentru elevi.

Ar putea fi prea dificil să se trateze toate cele patru cazuri într-o singură lecție. Prin urmare, profesorul ar putea decide să atribuie diferite cazuri diferitelor grupuri, să aleagă numai două din cele patru cazuri sau să adauge o altă lecție.

Sarcina grupului este să discute cazul, folosind întrebările date pe cartonaș și să-și prezinte răspunsul verbal. Profesorul trebuie să fie conștient că întrebarea fundamentală explorată este în ce măsură ar trebui acceptată utilizarea violenței. După ce fiecare grup a răspuns, profesorul poate da unele informații suplimentare în legătură cu cazul înainte de a trece la cazul următor.

Copia profesorului referitoare la cazuri, întrebări și informații suplimentare

Cazul 1

În timpul unei demonstrații anti-globalizare, un grup restrâns de persoane începe să arunce cu pietre într-o clădire în care își are sediul o celebră companie multinațională. Forțele de poliție prezente la fața locului asistă la acest eveniment și încearcă să aresteze persoanele implicate. În timpul acestei intervenții, un polițist este prins de către persoanele care aruncă cu pietre și lovit cu putere.

Întrebări:

1. Ar fi acceptabil ca forțele de poliție să folosească armele pentru a trage în oamenii care aruncă cu pietre?
2. Ar fi acceptabil ca poliția să intervină folosind mitraliere? (Utilizarea acestora ar avea efect mai rapid, însă în mod sigur ar rezulta mai multe victime.)
3. Ar fi acceptabil ca poliția să aștepte până în momentul în care este capabilă să intervină folosind un tun de apă?
4. Ar fi acceptabil ca poliția să nu intervină prin forță pentru a evita agravarea conflictului?

Informații

Conform standardelor internaționale, poliția poate face uz de forță în anumite condiții. Se va face uz de forță doar dacă este necesar și doar în măsura impusă de scopul intervenției. În cazul în care unui ofițer de poliție i se solicită de către superiorul său să intervină într-un mod care încalcă în mod clar această regulă, conform normelor ONU acesta trebuie să refuze executarea ordinului.

Cazul 2

Țara X declară război împotriva țării Y, deoarece țara Y protejează în mod clar și chiar finanțează grupurile rebele care operează împotriva țării X din țara Y. Echipa de spionaj a țării X descoperă în ce sat locuiește un grup de rebeli bine antrenați și înarmați și află că pregătesc un atac cu bombă de proporții asupra unei ținte industriale importante.

Întrebări:

1. Ar fi acceptabil ca țara X să bombardeze satul din plin, asigurându-se că vor supraviețui doar câțiva oameni, inclusiv localnicii?
2. Situația de mai sus ar fi acceptabilă după ce rebelilor li s-ar cere în mod clar să se predea, iar localnicii ar fi avertizați în mod clar să părăsească satul și să se adune pe stadionul local unde li s-ar permite să intre după ce ar fi perchițiționați pentru a verifica dacă poartă asupra lor arme?
3. Ar fi acceptabil să nu se intervină făcând uz de forță? La ce alternative vă gândiți?

Informații

Normele internaționale (așa-numitele „Convenții de la Geneva”) despre război nu prevăd o interdicție totală cu privire la utilizarea forței militare, dar interzic unele tipuri de intervenții și arme. Unul dintre principii este că forța militară nu ar trebui să fie utilizată împotriva țăintelor non-militare, și nu ar trebui să fie nici fără discernământ, nici disproporționată: de exemplu, trebuie să fie întreprinse tentative serioase pentru a evita victime în rândul civililor prin abținerea de la utilizarea celor mai puternice bombe împotriva unor ținte militare, în situațiile în care ar fi suficiente bombe mai puțin puternice. În acest fel, victimele în rândul civililor și moartea părților nevinovate (așa-numitele „victime colaterale”) ar putea fi prevenite. Cu toate acestea, după cum s-a menționat mai sus, acest lucru nu înseamnă că „Convențiile de la Geneva” despre război consideră victimele colaterale inacceptabile, ci mai degrabă că le iau în considerare într-o anumită măsură.

Cazul 3

Dl. X, un tânăr care lucrează ca asistent tehnic într-un spital local, își bate în mod regulat soția când ajunge acasă în stare de ebrietate. Soția sa a anunțat odată poliția despre loviturile primite de la soțul său, uneori severe. Soția vecinului care și-a dat seama întâmplător de situație își imaginează acum ce se întâmplă în locuința alăturată atunci când îi aude pe vecini certându-se și țipând.

Întrebări:

1. Soția vecinului ar trebui să informeze poliția în aceste cazuri sau ar fi vorba despre o imixtiune inacceptabilă în dreptul la viață privată al vecinilor?
2. Atunci când primește informații de la o anumită persoană, poliția trebuie să intervină în astfel de situații?

Informații

„(...) Statele ar trebui să condamne violența împotriva femeilor și nu ar trebui să apeleze la niciun obicei, tradiție sau argument religios pentru a evita obligațiile ce le revin în legătură cu eliminarea acesteia. Statele ar trebui să implementeze, prin toate mijloacele corespunzătoare și fără nicio întârziere, o politică de eliminare a violenței împotriva femeilor și, în acest scop, ar trebui:

(a) Să ia în considerare, în cazul în care nu au făcut-o deja, ratificarea sau aderarea la Convenția asupra Eliminării Tuturor Formelor de Discriminare împotriva Femeilor sau retragerea rezervelor față de această convenție;

(b) Să se abțină de la a se angaja în violențe împotriva femeilor;

(c) Să utilizeze grija cuvenită pentru a preveni, cerceta și, cu respectarea legislației naționale, pedepsi actele de violență împotriva femeilor, indiferent dacă actele respective sunt comise de stat sau de persoane fizice (...).”

Din Declarația Națiunilor Unite privind Eliminarea Violentei împotriva Femeilor (1993).

Cazul 4

Leo, 13 ani, este un adolescent slăbuț și mai degrabă mic. Adeseori este abuzat de băieții mai mari atunci când se joacă la locul de joacă din cartier. De data aceasta, răspunde că ar trebui să nu îl mai hărțuiască tot timpul și că se comportă ca niște oameni needucați, primitivi. Drept rezultat, băieții mai mari încep să îl bată cu violență. Prietenul lui Leo vede ce se întâmplă în momentul în care intră în locul de joacă. Și niște persoane în vârstă văd întâmplarea când traversează locul de joacă în drum spre casă, venind de la piață, de unde au cumpărat mâncare.

Întrebări:

1. Prietenul lui Leo ar trebui să intervină în acest caz? În ce mod?
2. Ar trebui să intervină persoanele în vârstă? În ce mod?
3. Ce alte soluții ați sugera?

Ca o sarcină suplimentară, elevii ar putea întocmi o scrisoare către băieții mai mari în care să explice ce cred despre comportamentul acestora. Aceasta ar putea fi o sarcină pentru tema pentru acasă sau pentru grupurile care lucrează mai rapid.